

Sygn. akt I C 1100/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Agnieszka Troć

Protokolant st.sekr.sąd. Katarzyna Łęczycka

po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 2015 r. w Siedlcach

na rozprawie

sprawy z powództwa J. G. (1)

przeciwko Skarbowi Państwa - Zakładowi Karnemu w S. reprezentowanemu przez Dyrektora Zakładu Karnego w S.

o zapłatę

I. powództwo oddała;

II. zasądza od J. G. (1) na rzecz Skarbu Państwa – Zakładu Karnego w S. reprezentowanego przez Dyrektora kwotę 500 (pięćset) zł tytułem zwrotu części kosztów procesu.

Sygnatura akt I C 1100/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 9 września 2014 r. skierowanym przeciwko Skarbowi Państwa – Zakładowi Karnemu w S. powód J. G. (1) wniósł o zasądzenie na swoją rzecz kwoty 1.000.000 zł na podstawie art. 445 kc oraz 448 kc tytułem zadośćuczynienia za bezprawne naruszenie dóbr osobistych powoda spowodowane poprzez bezprawne działanie funkcjonariuszy Służby Więziennej w S.. Powód wniósł również o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu oraz nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności. W uzasadnieniu powód podniósł, że w dniu 9 września 2011 r. w w/w jednostce penitencjarnej został dotkliwie pobity przez funkcjonariuszy Służby Więziennej w S.. Czyn ten odbył się dwukrotnie w budynku (...) oraz jednokrotnie w oddziale mieszkalnym. Podczas przejścia pomiędzy budynkami grożono mu i wielokrotnie ubliżano. W dniu 12 września 2011 r. powód został znowu dotkliwie pobity przez funkcjonariuszy Służby Więziennej w S.. Po zejściu wychowawca zastraszał powoda oraz nakłaniał go do działań niezgodnych z prawdą. W miesiącu październiku przybyło do Zakładu Karnego we W. trzech funkcjonariuszy Służby Więziennej w S. celem zastraszania i nakłaniania powoda do wycofania oskarżenia. W przedmiotowej sprawie prowadzone było postępowanie przez prokuraturę, sąd oraz okręgowy inspektorat Służby Więziennej. We wszystkich instytucjach zarzuty powoda zostały uznane za nieuzasadnione. O powyższych wydarzeniach powód poinformował Rzecznika Praw Obywatelskich. Prokurator prowadząca postępowanie okazała się niekompetentna celowo nie zabezpieczając monitoringu, który byłby dowodem bezspornym i obiektywnym. Rzecznik podjął interwencję, ale sprawa została ponownie umorzona (k. 2).

W odpowiedzi na pozew pozwany reprezentowany przez Dyrektora Zakładu Karnego w S. (wobec przekazania w/w przez Prokuraturę Generalną Skarbu Państwa sprawy do prowadzenia) wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie

od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwany nie zgodził się z zarzutami stawianymi przez powoda wskazując, że w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego nie znajdują one żadnego odzwierciedlenia w rzeczywistości. Podkreślił, że zdarzenia złożone do protokołu z dnia 21 września 2011 r., a mianowicie okoliczność zmuszenia go przez funkcjonariuszy Zakładu Karnego w S. do pobierania patyczków do uszu rzekomo rozrzuconych przez funkcjonariuszy podczas przeszukania rzeczy osobistych powoda z jednoczesnym adresowaniem pod jego kierunkiem groźby użycia siły cielesnej, celowego przewrócenia należącego do powoda bagażu czy bicia go pałką w dniach 9 września 2011 r. oraz 12 września 2011 r. nigdy nie miały miejsca, co wynika z dokumentacji zgromadzonej w niniejszej sprawie przez pozwanego, w tym w szczególności z treści oświadczeń złożonych przez wszystkich funkcjonariuszy mających styczność z osadzonym podczas pobytu w Zakładzie Karnym w S.. W sprawozdaniu sporządzonym w dniu 27 października 2011 r. z czynności wyjaśniających na okoliczność podejrzenia pobicia osadzonego przez funkcjonariuszy w Zakładzie Karnym w S. w dniach 9 września 2011 r. i 12 września 2011 r. umieszczono szczegółowe informacje na temat przebiegu zdarzeń. Jak wynika z poczynionych w tym zakresie ustaleń, żaden z funkcjonariuszy pełniących służbę w dniu 9 września 2011 r. nie stosował wobec osadzonego środków przymusu bezpośredniego, zaś przeprowadzone czynności kontrolne zostały wykonane zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym w szczególności z poszanowaniem jego godności i własności. Żaden z członków personelu zakładu nawet nie rozmawiał z powodem. Prawdzie nie odpowiada również stosowanie wobec powoda jakichkolwiek form ubliżenia. Powód w ogóle nie sygnalizował przełożonym o zagrożeniach dla jego bezpieczeństwa osobistego, co jest niezrozumiałe, jeśli hipotetycznie można byłoby przyjąć jego wersję zdarzeń. Nie jest prawdą, że wychowawca zmusił powoda do napisania oświadczenia, że obrażenia których doznał nastąpiły w celi więziennej. W oświadczeniu powód wyraźnie przyznał, że uderzył się podczas przechodzenia z magazynu do celi mieszkalnej o kratę. Również dokumentacja medyczna w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości wskazuje, że obrażenia powoda nie powstały w związku z pobiciem. Zdaniem pozwanego powód nie udowodnił żadnej szkody i nie wykazał związku tej szkody ze zdarzeniem sprawczym, którą poniósł w związku z rzekomym zgubieniem przez pozwanego dowodu tożsamości. Same twierdzenia powoda w tym zakresie są niewystarczające (k. 33-34v).

Pismem wniesionym w dniu 28 maja 2015 r. (data stempla pocztowego k. 208) zatytułowanym „Uzupełnienie pozwu” powód rozszerzył powództwo wnosząc dodatkowo o zasądzenie kwoty 100.000 zł na organizację pożytku publicznego, które zajmują się pomocą matkom samotnie wychowującym dzieci oraz ofiarom przemocy domowej (k. 205).

Na rozprawie powód podtrzymał swoje powództwo (k. 301).

Pozwany nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie. Wniósł także o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k. 301).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W dniu 9 września 2011 r. J. G. (1) został przetransportowany z Zakładu Karnego w K. do Zakładu Karnego w S.. Dowódcą konwoju był sierż. sztab. M. L.. J. G. (1) nie posiadał żadnych obrażeń oraz nie zgłaszał żadnych skarg czy próśb (akta śledztwa w sprawie 1 Ds. 1792/12 notatka służbowa k. 124).

J. G. (1) został przyjęty z transportu około godz. 16.20. Obowiązki dowódcy zmiany w dniu 9 września 2011 r. w godzinach od 6.00 do 18.00 pełnił st. sierż. M. M. (1). Po przybyciu, kontrolę osadzonego oraz jego bagażu przeprowadzali kpr. Z. D. oraz szer. K. M. (1). Przeszukanie bagażu za pomocą urządzenia (...)przeprowadził w biurze przepustek kpr. P. L.. J. G. (1) nie składał żadnych skarg (notatka służbowa k. 83-85; akta śledztwa w sprawie 1 Ds. 1792/12 zeznania świadków M. M. (1) k. 85-86, Z. D. k. 87-88, K. M. (1) k.89, zeznania P. L. k.91-92 oraz notatki k. 26-28, k. 109, k. 130-132, k. 135).

J. G. (1) przebywał w Zakładzie Karnym w S. w Oddziale (...), w celi nr (...) (akta śledztwa w sprawie 1 Ds. 1792/12 notatka k. 25, zeznania W. Z. k.90-91)

W dniu 12 września 2011 r. po wydaniu śniadania w oddziale (...) oddziałowy zameldował dowódcy zmiany por. G. Ś., że u skazanego J. G. (1) stwierdził nieznaczone zasinienie pod lewym okiem i na tę okoliczność wychowawca oddziału (...)

J. G. (2) polecił mu złożyć oświadczenie w formie pisemnej. Osadzony napisał w oświadczeniu, że uderzył się podczas przechodzenia z magazynu do sali mieszkalnej o kratę. Dowódca zmiany po zapoznaniu się z sytuacją stwierdził, że osadzony J. G. (1) nie wymaga interwencji lekarskiej. J. G. (1) odmówił pomocy medycznej (akta śledztwa w sprawie 1 Ds. 1792/12 notatka k. 25, oświadczenie powoda k. 37, zeznania J. G. (2) k.95-96, zeznania S. D. k.97-98, zeznania P. W. k.81-82, k. 113, notatka k. 146).

W dniu 12 września 2011 r. kontakt bezpośredni z osadzonym J. G. (1) mieli funkcjonariusze Służby Więziennej: por. G. Ś., st. kpr. S. D., st. kpr. R. P., st. kpr. R. D., jak również mł. chor. P. W., który realizował czynności doprowadzenia J. G. (1) do magazynu. Do magazynu J. G. (1) został pobrany w dniu 12 września 2011 r. o godz. 8.25 i przebywał w magazynie do godz. 9.30 (akta śledztwa w sprawie 1 Ds. 1792/12 pisma Dyrektora ZK w S. k. 69-70, k. 271).

W dniu 20 września 2011 r. J. G. (1) został przetransportowany z Zakładu Karnego w S. do Aresztu Śledczego w L.. Po przybyciu nie zgłaszał żadnych skarg i uwag. W dniu 21 września 2011 r. plut. M. G., pełniący służbę w oddziale (...) jako starszy oddziałowy, podczas kontroli szczegółowej zauważył obrażenia ciała u J. G. (1). W związku z wykryciem u niego obrażeń ciała młodszy wychowawca oddziału (...) mł. chor. S. K. wezwał J. G. (1) do złożenia wyjaśnień. Skazany wyjaśnił, że po przybyciu do Zakładu Karnego w S., w trakcie prześwietlania rzeczy na urządzeniu prześwietlającym „kajman”, celowo rozsypano jego rzeczy osobiste, patyczki do uszu oraz że funkcjonariusz dokonujący przeszukiwania wydał mu polecenie pobierania patyczków. Po odmowie wykonania polecenia jego rzeczy zostały podeptane. Inny funkcjonariusz przewrócił jego bagaż, zaś po kolejnej odmowie pobierania patyczków, wystosował groźbę użycia przemocy fizycznej. Jak dalej wyjaśnił powód, po przejściu do pomieszczenia, w którym dokonywano kontroli szczegółowej, był uderzony pałką w tył nóg, następnie przewrócony i bity pałką po nogach, kostkach i palcach nóg. W trakcie drogi do pawilonu mieszkalnego dwaj odprowadzający go funkcjonariusze ubliżali mu. Dowódca zmiany nie dał wiary skardze dotyczącej ubliżania. Następnie powód po raz kolejny trafił do pomieszczenia, w którym został wcześniej pobity. W pomieszczeniu tym nastąpiło kolejne pobicie powoda polegające na podbiciu oka, biciu pałką, biciu po twarzy z tzw. „otwartej” jak i „zamkniętej” ręki. Powód wyjaśnił również, że w dniu 12 września 2011 r. został pobity w magazynie, gdzie kopano go po kostkach i kolanach. Po tym wydarzeniu został wezwany do wychowawcy, który polecił mu napisać oświadczenie, że obrażenia których doznał nastąpiły w celi mieszkalnej. Po odmowie napisania takiego oświadczenia wychowawca zasugerował, że J. G. (1) ponownie może trafić do magazynu celem przeszukania. Zarówno wychowawca jak i oddziałowy poinformowali J. G. (1), że nie może liczyć na pomoc lekarską (akta śledztwa w sprawie 1 Ds. 1792/12 protokół przyjęcia wyjaśnień k. 23, notatka k. 36).

W dniu 21 września 2011 r. u J. G. (1) stwierdzono obrażenia ciała w postaci obrzęku i sińca w okolicy palca 2 i 3 stopy lewej, sińców na tylnej i przyśrodkowej powierzchni uda prawego, obrzęku w okolicy prawego stawu skokowego oraz podbiegnięcia krwawego pod okiem lewym (akta śledztwa w sprawie 1 Ds. 1792/12, książeczka zdrowia k. 45, opinia k. 104). W dniu 21 września 2011 r. w gabinecie RTG Aresztu Śledczego w L. wykonano badanie stawu skokowego, zaś w dniu 23 września 2011 r. badanie stopy. Części kostne prawego stawu skokowego nie posiadały zmian urazowych (akta śledztwa w sprawie 1 Ds. 1792/12 wyniki badania k. 42).

W dniu 21 września 2011 r. przesłana została informacja do Zakładu Karnego w S. o stwierdzeniu u J. G. (1) obrażeń ciała wraz z protokołem przyjęcia wyjaśnień (akta śledztwa w sprawie 1 Ds. 1792/12 pismo k. 23v).

Decyzją Nr (...) z dnia 21 września 2011 r. Dyrektor Zakładu Karnego w S. kpt. M. S. zarządził przeprowadzenie czynności wyjaśniających okoliczności powstania i przebieg zdarzenia nadzwyczajnego w postaci: kategoria (...) pkt(...) – pobicie mającego miejsce w Zakładzie Karnym w S. w dniu 9-12 września 2011 r. Do przeprowadzenia czynności wyjaśniających powołano zespół funkcjonariuszy w składzie: por. M. M. (2), plut. K. M. (2) i por. M. Z. (akta śledztwa w sprawie 1 Ds. 1792/12 decyzja k. 118).

W dniu 27 września 2011 r. J. G. (1) został przetransportowany z Aresztu Śledczego w L. do Zakładu Karnego we W.. Po przybyciu otrzymał profilaktycznie skierowanie do badania radiologicznego klatki piersiowej, jednakże odmówił przeprowadzenia badania (akta śledztwa w sprawie 1 Ds. 1792/12 k. 29-30, skierowanie k. 43).

W dniu 5 października 2011 r. J. G. (1) zapisał się do ambulatorium ZOZ Zakładu Karnego we W.. Zgłosił, że ma jeszcze dolegliwości bólowe w śródstopiu, stawie skokowym prawym. W badaniu fizykalnym nie stwierdzono zmian (akta śledztwa w sprawie 1 Ds. 1792/12 pismo k. 41).

W dniu 6 października 2011 r. zespół do przeprowadzania czynności wyjaśniających udał się do Zakładu Karnego we W., w którym przebywał wówczas J. G. (1) w celu przeprowadzenia rozmowy na temat rzekomego pobicia w Zakładzie Karnym w S.. J. G. (1) podtrzymał wyjaśnienia złożone w dniu 21 września 2011 r. w Areszcie Śledczym w L.. Zespół zapoznał się również z dokumentacją medyczną. W związku z nieczytelnym zapisem w książeczce zdrowia J. G. (1) zwrócono się z pismem do Dyrektora Zakładu Karnego w S. o zawieszenie czynności wyjaśniających. W dniu 21 października 2011 r. zespół otrzymał dokumentację z Aresztu Śledczego w L.. W dniu 27 października 2011 r. zespół przedstawił „Sprawozdanie z czynności wyjaśniających na okoliczność podejrzenia pobicia osadzonego G. J. s. S. przez funkcjonariuszy SW w Zakładzie Karnym w S. w dniach 09.09. i 12.09.2011 r.”. Ze sprawozdania wynika, że działania funkcjonariuszy w Zakładzie Karnym w S. uznano za prawidłowe i zgodne z obowiązującymi w Służbie Więziennej przepisami. Wskazano, że dokumentacja medyczna w sposób jednoznaczny nie potwierdza, iż obrażenia powstały w związku z pobiciem. Stwierdzono, że zarzuty wysuwane przez pozwanego pod adresem funkcjonariuszy Zakładu Karnego w S. są bezpodstawne i niewiarygodne w związku z oświadczeniem złożonym przez skazanego dopiero po przetransportowaniu go do Aresztu Śledczego w L.. Podkreślono, że z oświadczeń i notatek służbowych nie wynika, aby osadzony J. G. (1) został pobity przez funkcjonariuszy Zakładu Karnego w S.. W związku z postępowaniem nadzorowanym przez Prokuraturę Rejonową w Siedlcach przesłano sprawozdanie z czynności wyjaśniających (sprawozdanie k. 36-44; akta śledztwa w sprawie 1 Ds. 1792/12 k. 107-117).

W dniu 29 września 2011 r. wpłynęło do Prokuratury Rejonowej w Lublinie zawiadomienie J. G. (1) o dokonaniu na jego osobie przestępstwa przez funkcjonariuszy Służby Więziennej w Zakładzie Karnym w S. w dniach 9 września 2011 r. i 12 września 2011 r. (akta śledztwa w sprawie 1 Ds. 1792/12 k. 1).

W dniu 4 października 2011 r. do Prokuratury Rejonowej w Siedlcach wpłynęło za pośrednictwem Prokuratury Rejonowej w Lublinie zawiadomienie J. G. (1) o przestępstwie pobicia go w Zakładzie Karnym w S. przez funkcjonariuszy Służby Więziennej. W dniu 21 października 2011 r. zostało wszczęte przez prokuratora Prokuratury Rejonowej w Siedlcach A. C. śledztwo w sprawie zaistniałego w dniach 9 września 2011 r. i 12 września 2011 r. w Zakładzie Karnym w S. przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy Służby Więziennej na szkodę osadzonego J. G. (1), którzy w wyniku podjętych czynności służbowych użyli przemocy wobec osadzonego, czym spowodowali powstanie u niego obrażeń ciała – tj. o czyny z art. 231 § 1 kk w zb. z art. 158 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk. Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą 1 Ds. 2166/11. Prokurator powierzył Komendzie Miejskiej Policji w S. prowadzenie śledztwa w całości do dnia jego zakończenia. Sprawa została zarejestrowana w jednostce Policji pod sygnaturą RSD 2187/11 (akta śledztwa w sprawie 1 Ds. 1792/12 k. 50-51).

W dniu 31 października 2011 r. wpłynęło do Prokuratury Rejonowej w Siedlcach pismo zastępcy dyrektora Zakładu Karnego w S. ppłk R. S. (1), z którego wynika, że Zakład Karny w S. nie dysponuje zapisem monitoringu z dnia 9 września 2011 r. pomiędzy korytarzem a salą widzeń (akta śledztwa w sprawie 1 Ds. 1792/12 pismo k. 69-70).

W trakcie śledztwa w listopadzie 2011 r. zostali przesłuchani w charakterze świadków osadzeni, którzy przebywali w celi (...): T. K., C. G., P. S., J. K.. Ponadto zostali przesłuchani jako świadkowie strażnicy więzienni: P. W., R. J., M. M. (1), Z. D., K. M. (1), P. L., W. Z., S. D. oraz wychowawca J. G. (2) (akta śledztwa w sprawie 1 Ds. 1792/12 k. 55-62v, k. 81-98v).

W toku śledztwa dopuszczono również dowód z opinii biegłego lek. M. R., który w opinii z dnia 23 listopada 2011 r. stwierdził, że obrażenia ciała stwierdzone u J. G. (1) należą do kategorii lekkich i powodują naruszenie czynności narządów ciała na okres nieprzekraczający siedem dni, a okres leczenia i rehabilitacji nie przekroczy sześciu miesięcy, a zatem kwalifikują się z art. 157 § 2 kk. obrażenia mogły powstać w wyniku urazów czynnych, zadanych narzędziem tępym lub tępokrawędzistym. Mogły również powstać w wyniku urazów biernych, tj. upadku na twarde podłoże lub uderzenia się o twarde przedmioty. Zdaniem biegłego nie można w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości

stwierdzić, że obrażenia ciała u J. G. (1) opisane w dniu 21 września 2011 r. powstały w dniu 9 września 2011 r. lub 12 września 2011 r. Biegły podkreślił, że jeżeli wersja zdarzenia podana przez J. G. (1) jest wiarygodna, czego nie można stwierdzić na podstawie opisu obrażeń ciała z dnia 21 września 2011 r., to zdarzenie w którym je doznał naraziło J. G. (1) na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 kk lub w art. 157 § 1 kk (akta śledztwa w sprawie 1 Ds. 1792/12 k. 99-99v, opinia k. 103-104).

Postanowienie z dnia 28 listopada 2011 r. o umorzeniu śledztwa na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 kpk, tj. wobec stwierdzenia braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu, zostało zatwierdzone przez prokuratora w dniu 29 listopada 2011 r. Postanowieniem z dnia 10 lutego 2012 r. Sąd Rejonowy w Siedlcach II Wydział Karny nie uwzględnił zażalenia J. G. (1) na postanowienie Prokuratora Rejonowego w Siedlcach z dnia 29 listopada 2011 r. o umorzeniu śledztwa w sprawie 1 Ds. 2166/11 i utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie (akta śledztwa w sprawie 1 Ds. 1792/12 postanowienia k. 227-227v, k. 238-238v).

Postanowieniem prokuratora Prokuratury Rejonowej w Siedlcach A. C. z dnia 14 września 2012 r. podjęto na nowo umorzone śledztwo. W uzasadnieniu podano, że decyzja o umorzeniu postępowania została wydana przedwcześnie, tj. przed przeprowadzeniem wszystkich dostępnych czynności dowodowych mających znaczenie dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy. Sprawę zarejestrowano pod nowym numerem 1 Ds. 1792/12 (akta śledztwa w sprawie 1 Ds. 1792/12 postanowienie k. 248).

Pismem z dnia 17 września 2012 r. prokurator Prokuratury Rejonowej w Siedlcach A. C. zwróciła się do Dyrektora Zakładu Karnego w S. o informację, czy korytarz przy Sali widzeń w Zakładzie Karnym jest monitorowany, czy dokonano nagrania obrazu i dźwięku na płycie CD w dniach 9 września 2011 r. i 12 września 2011 r., jaki jest okres przechowywania płyty CD. Zwróciła się również o zabezpieczenie i przekazanie do Prokuratury zgranego na płytę CD monitoringu z dnia 9 września 2011 r. i 12 września 2011 r. korytarza pomiędzy salą widzeń a pomieszczeniem, w którym znajduje się urządzenie prześwietlające „kajman” (pismo k.219). Pismem z dnia 1 października 2012 r. Dyrektor Zakładu Karnego w S. kpt M. S. poinformował, że korytarz przy sali widzeń, jak również korytarz pomiędzy salą widzeń a pomieszczeniem, w którym znajduje się urządzenie prześwietlające jest monitorowany. Dodał, że nie dokonano nagrania obrazu ani dźwięku z tego miejsca na płycie CD z dnia 9 września 2011 r. i 12 września 2011 r. Ponadto wyjaśnił, że przepisy nie regulują okresu archiwizacji danych zapisu monitoringu z ciągów komunikacyjnych takich jak korytarze, czy przejścia. Jednocześnie wskazał, że materiał z kamer monitoringu jest przechowywany maksymalnie 7 dni (akta śledztwa w sprawie 1 Ds. 1792/12 k. 249, pismo k. 271).

W trakcie śledztwa we wrześniu 2012 r. zostali przesłuchani jako świadkowie funkcjonariusze Służby Więziennej zatrudnieni w Zakładzie Karnym w S.: R. D., R. P., M. L., R. S. (2), G. Ś.. W październiku 2012 r. zostali przesłuchani w charakterze świadków funkcjonariusze Służby Więziennej zatrudnieni w Areszcie Śledczym w L.: M. G. i S. K. oraz zatrudniony w Zakładzie Karnym w S. lekarz rodzinny A. I.. W listopadzie 2012 r. przesłuchani zostali w charakterze świadków pomocnicy magazyniera: R. L. i J. P., obsługujący magiel T. C., funkcjonariusz Służby Więziennej J. D. (akta śledztwa w sprawie 1 Ds. 1792/12 zeznania k. 261-270v, k. 284-288v, k. 302-307v, k. 313-314v, k. 322a-323v).

W toku śledztwa dopuszczono kolejny dowód z opinii biegłego lek. M. R., który w opinii z dnia 27 października 2012 r. stwierdził, że opis obrażeń ciała został dokonany około 10 dni po podawanej przez J. G. (1) dacie zdarzenia. Zdaniem biegłego wśród stwierdzonych obrażeń ciała nie opisano charakterystycznych, podwójnych, pasmowatych zasinień przedzielonych bladą skórą, których wygląd i kształt wskazywałby, że powstały w wyniku uderzeń pałką gumową (akta śledztwa w sprawie 1 Ds. 1792/12 opinia k. 289).

Postanowienie z dnia 28 listopada 2012 r. o umorzeniu śledztwa na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 kpk, tj. wobec stwierdzenia braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu, zostało zatwierdzone przez prokuratora w dniu 29 listopada 2012 r. Postanowieniem z dnia 24 stycznia 2013 r. Sąd Rejonowy w Siedlcach II Wydział Karny nie uwzględnił zażalenia J. G. (1) na postanowienie Prokuratora Rejonowego w Siedlcach z dnia 29 listopada 2012 r. o umorzeniu śledztwa w sprawie 1 Ds. 1792/12 i utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie (akta śledztwa w sprawie 1 Ds. 1792/12 postanowienia k. 317-318, k. 330-330v).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

Powód domagając się zadośćuczynienia za niezgodne z prawem działania funkcjonariuszy służby więziennej Zakładu Karnego w S. powołał się między innymi na art. 445 i 448 k.c. Art. 445 k.c. przewiduje, że w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Z kolei art. 448 k.c. stanowi, że w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

W związku z tym, że roszczenie skierowane zostało przeciwko Skarbowi Państwa – ZK w S. należy przywołać również art. 417 § 1 k.c., który przewiduje, że za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Niewątpliwie wykonywanie orzeczonej kary pozbawienia wolności stanowiło przejaw wykonywania przez Skarb Państwa władzy publicznej. Przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej na podstawie art. 417 k.c. jest szkoda w rozumieniu art. 361 § 2 k.c. Dla ustalenia odpowiedzialności Skarbu Państwa konieczne jest wystąpienie następujących przesłanek: niezgodnego z prawem działania (zaniechania) przy wykonywaniu władzy publicznej, wystąpienie szkody oraz adekwatny związek przyczynowy pomiędzy tak określoną przyczyną sprawczą, a szkodą.

Należy stwierdzić, że przeprowadzone w toku niniejszego procesu a także w toku postępowania przygotowawczego i wyjaśniającego postępowanie dowodowe nie dało podstaw do ustalenia, że na skutek bezprawnych działań funkcjonariuszy służby więziennej powód doznał szkody. Powód złożył w niniejszej sprawie wyjaśnienia i zeznania, które nie są spójne z wyjaśnieniami złożonymi w Areszcie Śledczym w L.. Powód uprzednio twierdził, że zostały rozrzucone jego patyczki do uszu, a obecnie podał, że były to koszulki, dokumentacja urzędowa i prywatna a także środki higieniczne, w tym patyczki. W wyjaśnieniach wskazywał, że poprosił o rozmowę z dowódcą zmiany już po pobiciu go pałką i po tym, jak funkcjonariusze ubliżali mu podczas drogi do pawilonu mieszkalnego oraz wskazał, że dowódca nie uwierzył w jego zarzuty. Z zeznań powoda wynika natomiast, że dowódca zmiany był wezwany z inicjatywy funkcjonariuszy podczas bicia powoda i był obecny w pomieszczeniu wówczas, gdy powód był bity. Ponadto w toku postępowania karnego powód twierdził, że w dniu 12 września 2011 r. był bity ponownie między innymi przy użyciu pałki gumowej w kolorze białym, zaś podczas rozprawy w dniu 26 maja 2015 r. zeznał, że tego dnia nie były używane do bicia żadne narzędzia. Twierdzenia powoda nie zostały poparte zeznaniami świadków - przesłuchanych funkcjonariuszy policji, którzy w dniach 9 i 12 września 2011 r. mieli z powodem kontakt. Także osadzony wraz z powodem w powyższym okresie w celi nr(...)T. K., nie potwierdził jego zeznań. Osadzony C. G. zeznał, że powód opowiadał o pobiciu, choć nie zna szczegółów. Podał też, że powód udał się do lekarza. Z kolei P. S. zeznał, że widział u powoda tylko pobite oko, powód twierdził, że nie chce iść do lekarza i że nie będzie tego faktu zgłaszał. J. K. zeznał, że widział u powoda siniaki na udach i plecach. Powód po pobiciu nie miał siły chodzić. Zeznania świadków nie są więc spójne. Tymczasem sam powód twierdził, że opowiadał osadzonym z celi o wydarzeniach, chciał widzieć się z lekarzem i jeden z osadzonych napisał wniosek o wizytę lekarską dla powoda.

Należy zauważyć, że do zeznań osób osadzonych należy podchodzić z ostrożnością, gdyż mają one powody, aby zeznawać na niekorzyść funkcjonariuszy służby więziennej. Antagonizmy pomiędzy tymi dwiema grupami są powszechnie znane. Ponadto nie jest wykluczone, że obrażeń ciała opisanych podczas badania w Areszcie Śledczym w L. powód doznał na skutek działania współosadzonych. Także zeznania funkcjonariuszy służby więziennej posądzanych przez powoda o bezprawne działania będą zmierzały do oczyszczenia się z zarzutów. Materiał dowodowy w tej części, jest więc obarczony stronniczością.

Należy jednak zwrócić uwagę na nielogiczność twierdzeń powoda. Jego zdaniem bowiem miało dojść do pobicia w okolicach miejsc, gdzie w Zakładzie Karnym w S. zainstalowane były kamery monitoringu. Trudno przypuszczać,

aby funkcjonariusze służby więziennej dokonywali takich czynów narażając się na możliwość udokumentowania ich poprzez nagrania a także na odpowiedzialność karną, związaną z utratą zatrudnienia. Niezrozumiałe jest też postępowanie powoda, który pomimo rzekomego pobicia w dniach 9 i 12 września, dopiero w dniu 21 września ujawnił tą okoliczność, dopuszczając do tego, że nagrania z monitoringu zostały już skasowane. Powód miał możliwość podjęcia działań wcześniej. Na tą okoliczność zeznali świadkowie A. C. i M. M. (2). Wynika z nich, że powód miał możliwość złożenia pisemnego zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, zatelefonowania w tej sprawie i powiadomienia czy to osób bliskich, organów ścigania czy też Centralnego Zarządu Służby Więziennej. Pisma urzędowe nie są kontrolowane przez służbę więzienną. Świadkowie przedstawili także przebieg prowadzonych przez siebie postępowań. Tymczasem powód z niejasnym przyczyn nie podjął żadnych kroków i przedstawił swoją wersję wydarzeń dopiero w dniu 21 września 2011 r.

Obiektywnym dowodem w sprawie są opinie biegłego chirurga M. R.. Biegły co prawda nie wypowiedział się jednoznacznie, czy obrażenia ciała powstały w drodze urazów czynnych, czy też biernych. Jednakże z całą stanowczością stwierdził, że brak było w opisie obrażeń charakterystycznych powstających na skutek uderzenia gumową pałką. Powyższe przeczy twierdzeniom powoda, że taką pałką był bity.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że Sąd orzekający w sprawie niniejszej nie miał żadnych podstaw do odmiennej oceny okoliczności faktycznych, niż orzekające uprzednio organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości. Tym samym powód nie wykazał, że jego obecny stan zdrowia pozostaje w związku przyczynowym z bezprawnym działaniem funkcjonariuszy służby więziennej. Brak jest podstaw również aby przyjąć, że zostały naruszone jakiegokolwiek dobra osobiste powoda.

Mając na uwadze powyższe powództwo J. G. (1) jako bezzasadne należało oddalić.

O kosztach orzekł Sąd na podstawie art. 102 k.p.c obciążając powoda jedynie w części kosztami procesu z uwagi na jego aktualną sytuację osobistą. Powód obecnie nie pracuje, lecz w lutym 2016 r. opuści zakład karny i będzie mógł podjąć zatrudnienie.